

Huidproblemen bij de geit

Huidaandoeningen worden bij geiten geregeld gezien. Er zijn meerdere oorzaken die huidproblemen kunnen geven. In deze aflevering wordt het bezoek van een dierenarts aan een kinderboerderij beschreven. Een dierversorger van de kinderboerderij heeft de dierenarts gebeld omdat hij de vreemde plekken bij een geit niet vertrouwt.

MAURITS BOSGOED, dierenarts bij DAP Vaassen

Ik heb een geit met schurft, hoe moet ik die behandelen? Dit is een vraag die nogal eens wordt gesteld in de praktijk. Zo ook vandaag blijkbaar als ik de visite 'geit met schurft?' in mijn agenda zie staan. Een kale plek wordt al snel als 'schurft'

bestempeld. Enerzijds omdat men het woord schurft soms als synoniem ziet van een kale plek en anderzijds omdat 'ring-schurft' een wat verwarrende benaming is voor een schimmelinfectie.

Een dwerggeit met kale plekken op snuit en oorbasis. De aandoening kan velerlei oorzaken hebben.

FOTO: MAURITS BOSGOED

Enfin, ik neem wat mee om een afkrabsel te kunnen maken, een middel tegen een schimmel en om het helemaal af te maken heb ik materiaal bij me om een huidbiopt te kunnen nemen. Ik laat niets meer aan het toeval over en vertrek naar de kinderboerderij die op toch wel 20 minuten rijden ligt. In de auto schieten mij de verschillende aandoeningen door mijn hoofd die huidproblemen bij geiten kunnen veroorzaken. In het algemeen kunnen huidproblemen worden veroorzaakt door bacteriën, virussen, parasieten, schimmels, zonnebrand, tumoren en ook kunnen ze gerelateerd zijn aan voeding. Ik rijd het terrein van de kinderboerderij op en het is te merken dat het woensdagmiddag is; her en der rennen en springen kinderen tussen de dieren. De komst van een dierenarts bij de geiten geeft hun dagje een extra dimensie en door de kinderen zie ik nu haast de kinderboerderij niet meer.

Fijn dat de twaalf dwerggeiten en de melkgeit in een apart stalletje afgezonderd van het publiek zitten. Het zijn allemaal drachtige geiten en één vertoont kaalheid op uier en oren. Zo te zien niet het jongste geitje meer. "Hoe lang heeft ze het al en heeft ze er jeuk aan?", vraag ik aan de verzorger. De melkgeit blijkt er geen jeuk aan te hebben en het is de verzorger de laatste paar weken opgevallen. Naar aanleiding van het beeld en het feit dat het een enkel dier betreft met problemen, vallen voor mij mijten en luizen al af. Een schimmel lijkt me ook niet voor de hand liggend en de typische kaalheid die we vaak bij drachtige geitjes in de winter zien is het ook niet. We hebben hier namelijk te maken met een kale en iets verdikte huid met korstjes met een formaat van enkele centimeters.

Materialen voor het nemen van een huidbiopt (stukje huidweefsel): huidboortje, pincet met huidbiopt en fixatievloeistof.

FOTO: MAURITS BOSGOED

Ik verwacht dat het een bepaalde bacteriële infectie is, en misschien dat zonnebrand, gezien de locatie, geen gekke tweede mogelijkheid is. Samen bespreken we de ideeën en de verzorger vraagt of het niet 'op kweek' gezet kan worden. Ik stel voor een paar huidbiopten te nemen, zodat we waarschijnlijk een harde diagnose krijgen en ik dan een goede therapie en prognose kan geven. Zoals vaker kom ik met de dierhouder tot het best passende plan van aanpak en start ik met de therapie nadat ik op drie plekken een huidbiopt heb genomen. Gezien de uitslag die ik een paar dagen later al van de patholoog hoor, ben ik blij dat we dit zo hebben aangepakt.

Uitslag en therapie

De uitslag die ik te horen krijg, liegt er niet om: een 'plaveiselcelcarcinoom' die ik goed ken van de hond. Een kwaadaardige tumor die als hij weg wordt gesneden, zeer ruim moet worden weggenomen en ook dan is de kans op terugkeer erg groot. Omdat ik deze dag nog een visite bij de kinderboerderij in de buurt heb, besluit ik er even aan te rijden en de uitslag te bespreken. Ik tref dezelfde verzorger en al lopend naar de stal bespreken we de uitslag en de aanpak. Opereren is gezien de leeftijd van de geit en de prognose van deze kanker geen goede keus. Omdat de melkgeit er verder nog geen last van lijkt te hebben, besluiten we niets te doen en af te wachten hoe het zich ontwikkelt. §

Meest voorkomende huidaandoeningen

De meest voorkomende oorzaken van huidproblemen bij de geit zijn:

Schurft. Veroorzaakt door een mijt. Afhankelijk van de soort mijt kan dit op verschillende plekken op het lichaam klachten geven. Geeft een dikke huid en veroorzaakt veel jeuk. Met een huidafkrabsel en een microscoop kunnen we de mijt in beeld brengen.

Schimmel (ringworm). Geeft kale plekken, vaak cirkelvormig. Soms wordt jeuk gezien, maar vaak is het kaal worden zelf het eerste wat opvalt.

Luizen. Kleine beestjes die met het blote oog net te zien zijn. Geven vooral veel jeuk. Mineralendeficiënties: een goed uitgebalanceerd rantsoen is van groot belang voor goede groei en weerstand.

Tekorten aan bepaalde vitaminen/mineralen, zoals bijvoorbeeld zink, kunnen tot kaalheid en een afwijkende huid leiden.

Ook wordt bij geiten nogal eens een **auto-immuunhuidaandoening** gezien. Bij deze aandoening worden antistoffen gevormd tegen de cellen van de huid. Dit kan leiden tot een korsterige huid rond het hoofd, de buik en rondom de anus en het scrotum.

Mogelijk aanvullend onderzoek

- Haarmonster (direct onder de microscoop kan ringworm al worden gezien of kweek).
- Swab van de huid (op de overgang van gezonde naar aangetaste huid) voor bacteriologisch onderzoek.
- Uitstrijkje om bepaalde bacteriën te vinden.
- Huidafkrabsel (met name om de aanwezigheid van parasieten aan te tonen).
- Huidbiopt (zodat het type afwijking kan worden beschreven).
- Bloedmonster (door het bloedbeeld te bepalen kan een indruk worden gekregen van wat er speelt).